

Ontwikkeling Locatie Valkenburg

Notitie Reikwijdte en Detailniveau

projectnummer 250789
definitief
6 december 2017

Ontwikkeling Locatie Valkenburg

Notitie Reikwijdte en Detailniveau

projectnummer 250789
definitief
6 december 2017

Auteurs

drs. T. (Tim) Artz
J.J. (Just) Verhoeven MSc

Projectgroep bestaande uit

Gemeente Katwijk
Rijksvastgoedbedrijf
Provincie Zuid-Holland
Gemeente Wassenaar

datum vrijgave
6-12-2017

beschrijving revisie
definitief

goedkeuring
J.J. Verhoeven MSc

vrijgave
drs. T. Artz

Inhoudsopgave

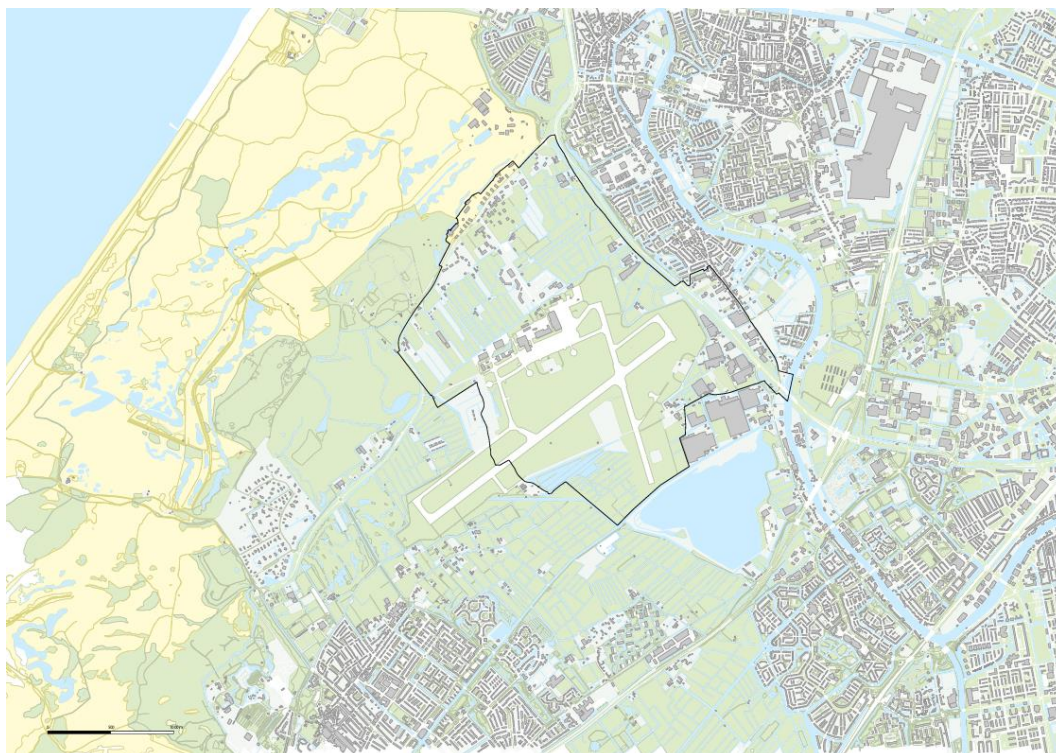
Blz.

1	Inleiding	2
1.1	Introductie	2
1.2	Het gebied nader beschouwd	2
1.3	Gebiedsopgave en toekomstige activiteiten	5
1.4	Waarom een m.e.r. voor Locatie Valkenburg?	5
2	Juridisch Instrumentarium: m.e.r. en verbrede reikwijdte	7
2.1	Een flexibel en kaderstellend MER voor Locatie Valkenburg	7
2.2	Valkenburg mag gebruik maken van de mogelijkheden van de Omgevingswet	8
2.2.1	Vastleggen in bestemmingsplannen met verbrede reikwijdte	8
2.2.2	Instrumenten waar gebruik gemaakt van mag worden	9
2.2.3	Samenspel bestemmingsplannen en m.e.r.	10
2.3	De stappen in de m.e.r.-procedure	10
2.4	Initiatiefnemer en bevoegd gezag	11
2.5	Zienswijzen indienen op deze notitie Reikwijdte en Detailniveau	12
3	Referentiesituatie en toekomstige activiteiten	13
3.1	Het plan- en studiegebied	13
3.2	Referentiesituatie	13
3.3	Activiteiten op Locatie Valkenburg	14
3.4	Raakvlakprojecten	16
4	Onderzoek naar scenario's, randvoorwaarden en spelregels	17
4.1	Onderzoek naar mogelijkheden woningbouw binnen deelvlekken	17
4.2	Scenario's voor Unmanned Valley (UMV)	18
4.3	Scenario's werkpark	19
4.4	Overige scenario's en onderzoeksvragen	19
5	Beoordelingskader voor het MER	20
5.1	Wijze van beoordelen	20
5.2	Thema's waarop onderzoek plaatsvindt	20

1 Inleiding

1.1 Introductie

De Locatie Valkenburg ligt in de gemeente Katwijk, tussen de woonkernen van Katwijk, Leiden en Wassenaar. Het gebied is circa 475 hectare groot en bestaat voor een aanzienlijk deel uit het terrein van het voormalige Marinevliegbasis Valkenburg, zie figuur 1-1. Deze vliegbasis is in 2006 gesloten, waardoor kansen voor herontwikkeling zijn ontstaan.

figuur 1-1 Ligging van Locatie Valkenburg

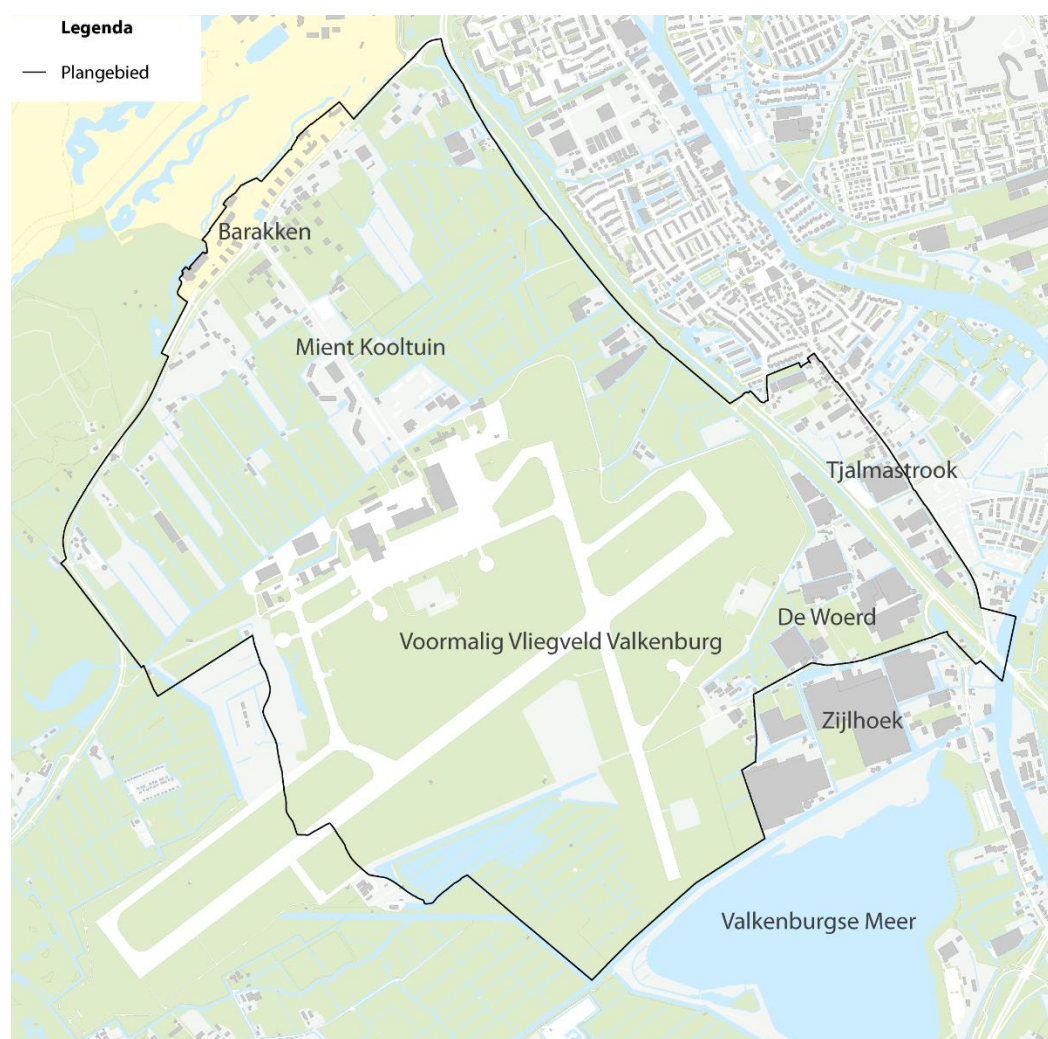
De (her)ontwikkeling heeft als doel om van Locatie Valkenburg een internationaal georiënteerd woon-, werk- en leefgebied te maken. In totaal zijn 5.000 woningen voorzien, waarvan 500 in het zogenaamde “topmilieu”, maar ook 20 hectare bedrijventerrein en diverse voorzieningen. Een onderdeel van het voornemen is de inpassing van een testlocatie voor onbemande voertuigen (met de voorlopige naam Unmanned Valley) waar bijvoorbeeld met drones, zelfrijdende auto’s en bezorgrobots getest kan worden. In paragraaf 1.3 wordt hier nader op ingegaan.

1.2 Het gebied nader beschouwd

Een korte historie

De blikvanger in het gebied is het oude Marinevliegbasis Valkenburg. Dit militaire vliegveld is gebouwd in 1939 en door de Duitse bezetters ook actief gebruikt. Na de Tweede Wereldoorlog is het vliegveld door de Luchtmacht overgedragen aan de Marine Luchtvaartdienst. Op Marinevliegbasis Valkenburg waren Lockheed P-3 Orions gestationeerd met als taak de opsporing en bestrijding van onderzeeboten. Na 1991 fungeerde het Vliegbasis ook als ceremoniële basis voor VIP-vluchten voor het Koninklijk Huis, het kabinet en buitenlandse staatshoofden.

In 2003 besloot minister Kamp van Defensie het Vliegveld Valkenburg om financiële redenen te sluiten. Vervolgens werd de locatie door het ministerie van VROM aangewezen als grootschalige bouwlocatie met een ruime groene buffer richting Wassenaar. In juli 2006 is het Vliegveld daadwerkelijk gesloten. In afwachting van de herontwikkeling van het gebied, zijn (middels een bestemmingsplan) tijdelijke functies mogelijk gemaakt. Zo kwam er in 2008 een open centrum voor uitgeprocedeerde asielzoekers (sinds 2011 een gezinslocatie) en is sinds 2010 een theaterhangaar in gebruik voor de musical Soldaat van Oranje. Ook zijn de afgelopen jaren bestaande gebouwen tijdelijk verhuurd aan bedrijven. Het Marinevliegveld is vrijwel ontmanteld. Het bestemmingsplan Tijdelijk gebruik locatie Valkenburg is ook de basis voor de ontmanteling van het Marinevliegveld, voor zover het Katwijkse grondgebied betreft.

figuur 1-2 Plangebied Locatie Valkenburg

Huidig gebruik van het plangebied

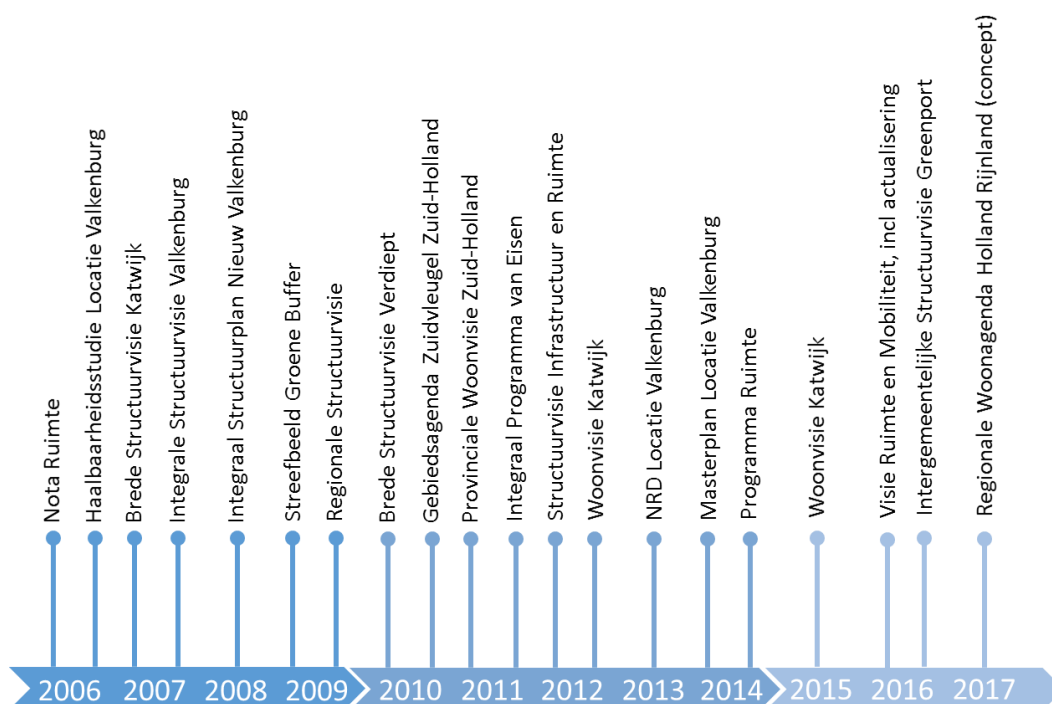
Het plangebied is een open terrein met agrarisch medegebruik, bedrijvigheid en evenementen in bestaande bebouwing. De legeringsgebouwen langs de 1e Mientlaan en de bebouwing in het Hangaargebied zijn nu tijdelijk voor diverse doeleinden in gebruik.

De legeringsgebouwen door een AZC en de overige gebouwen door het hierboven al genoemde theater en verschillende bedrijvigheid. De Mient Kooltuin maakt deel uit van het plangebied, in dit deelgebied is sprake van agrarisch gebruik, bewoning langs de Wassenaarseweg en verspreide functies, onder meer een sportpark en een tuincentrum.

Het glastuinbouwgebied De Woerd ligt ten oosten van het Vlieggkamp, dit gaat aan de overzijde van de Tjalmaweg (N206) over in een gemengd bedrijventerrein. Op deze strook na wordt de noordelijke grens van het plangebied gevormd door de Tjalmaweg. Langs de parallelweg Kooltuinweg/Achterweg, zijn enkele agrarische bedrijven en een volkstuintencomplex gelegen. De Tjalmaweg wordt in het kader van de aanleg van de Rijnlandroute verbreed. Twee aansluitingen ten behoeve van Locatie Valkenburg zijn reeds voorzien in het vigerende inpassingsplan. Op termijn is een HOV-lijn voorzien tussen Leiden en Katwijk over de Tjalmaweg.

De beleidsmatige context van Locatie Valkenburg

Sinds 2005 wordt er gewerkt aan de planvoorbereiding voor de (her)ontwikkeling van het voormalige Marinevlieggkamp Valkenburg en omgeving tot een nieuw woon-, werk- en leefgebied met maximaal 5.000 woningen, 20 hectare bedrijven en bijpassende voorzieningen. In de loop van de tijd zijn de volgende beleidsdocumenten met uitgangspunten, richtlijnen en ideeën voor de ontwikkeling van de locatie verschenen:

figuur 1-3 Beleidsdocumenten waarin de (her)ontwikkeling van Locatie Valkenburg benoemd is

De rode draad in deze beleidsstukken is dat met de ontwikkeling van de Locatie Valkenburg een aantrekkelijk woon-, leef- en vestigingsklimaat wordt gerealiseerd en dat daarbij gebruik wordt gemaakt van de aanwezige kwaliteiten (o.a. de ligging centraal in de Randstad, nabij zee en duinen).

In de Omgevingsvisie Katwijk (in ontwikkeling) wordt de ontwikkeling van Locatie Valkenburg opgenomen. De visie geeft de beleidskaders voor de toekomstige ontwikkeling van de gemeente. De ontwikkeling van een nieuwe kern op Locatie Valkenburg loopt parallel aan deze visie en kent

een eigen traject dat past binnen de huidige en toekomstige beleidsmatige kaders van de gemeente Katwijk.

In het Masterplan (2013) zijn de ambities voor de herontwikkeling beschreven. Hier is ook nader ingezoomd hoe het gebied ontwikkeld kan worden. Dit Masterplan is nog steeds leidend, maar is vooral richtinggevend en niet een exacte blauwdruk. Het gebied zal 'organisch' gedurende langere periode ontwikkeld worden en daarbij past flexibiliteit voor de wijze van uitwerking binnen de gestelde (beleids)kaders.

Een ander relevant document vormt de notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) die voor de (her)ontwikkeling van Locatie Valkenburg opgesteld is in 2013. Deze NRD werd opgesteld parallel aan het Masterplan en focuste vooral op de woningbouwontwikkeling. Thans is de wens om de gebiedsopgave breder te beschouwen. Dit komt voort uit de mogelijke inpassing van een testlocatie voor onbemande voertuigen (UMV), waardoor het vastleggen van ontwikkelen niet gewenst is. Er is daarom behoefte om het plan flexibeler en organisch te ontwikkelen. Dit heeft geleid tot een nieuwe NRD die thans voor u ligt.

1.3 Gebiedsopgave en toekomstige activiteiten

De gebiedsopgave voor Locatie Valkenburg betreft de inpassing van de verschillende activiteiten om het gebied te ontwikkelen tot een hoogwaardig woon-, werk- en leefgebied. De realisatie van 5.000 woningen op het Marinevliegkamp en 20 ha bedrijventerrein zijn de grootste ontwikkelingen. Om voldoende aandacht te kunnen geven aan de inpassing van enkele andere initiatieven en ruimtelijke opgaven, alsmede de ruimtelijke samenhang van het Marinevliegkamp met de omliggende deelgebieden, wordt de ontwikkeling van Locatie Valkenburg als gebiedsopgave opgepakt.

De toekomstige activiteiten op of rond het plangebied zijn te verdelen in vier categorieën. Ten eerste zijn de woningbouwopgave en de ontwikkeling van een werkpark zaken die binnen het plangebied ingevuld worden. Ten tweede zijn er overige initiatieven die een plek zouden kunnen krijgen in het plangebied. De voornaamste is het initiatief voor een testlocatie ten behoeve van Unmanned Valley (als specifieke invulling van het werkpark). Er zijn in en rond het plangebied ook meerdere recreatieve initiatieven van derden, waarvan het nodig kan zijn om de impact nader te onderzoeken. Op basis van het onderzoek kan de haalbaarheid van deze initiatieven op basis van milieueffecten bepaald worden. Ten derde leiden de ontwikkelingen tot een inpassingsopgave voor ruimtelijke functies binnen en buiten het woongebied: voorzieningen en recreatie, infrastructuur, groen en water. Tenslotte spelen rondom het plangebied ruimtelijke opgaven die in samenhang met de gebiedsopgave worden beschouwd. De voornaamste raakvlakprojecten zijn het behoud en de versterking van een brede groene buffer tussen Valkenburg en Wassenaar en de autonome ontwikkeling van een windpark bij het Valkenburgse Meer. De verschillende autonome ontwikkelingen, activiteiten en raakvlakprojecten worden in hoofdstuk 3 toegelicht.

1.4 Waarom een m.e.r. voor Locatie Valkenburg?

M.e.r. verplicht voor Locatie Valkenburg

In Nederland is het verplicht voor ontwikkelingen met mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen een zogenaamde m.e.r. te doorlopen (de m.e.r. staat voor de totale procedure) en een MER op te stellen (het MER staat voor het milieueffectrapport). Voor een ontwikkeling zoals de (her)ontwikkeling van de Locatie Valkenburg zijn belangrijke nadelige milieugevolgen niet op voorhand uit te sluiten. Dit geldt in het bijzonder voor mogelijke effecten op Natura 2000-gebieden, waarvoor gedurende de m.e.r. een Passende Beoordeling uitgevoerd wordt.

Voor Valkenburg wordt een gecombineerde plan- en project-m.e.r. uitgevoerd. De m.e.r. heeft als doel de voorgenomen activiteiten zonder vervolgpcedures mogelijk te maken. De wijze waarop dit plaatsvindt, is beschreven in hoofdstuk twee.

Doel van een m.e.r.

Het doel van de m.e.r. is het milieubelang volwaardig en vroegtijdig in de plan- en besluitvorming te betrekken. Met een MER wordt inzicht verkregen in de effecten van de voorgenomen activiteiten en eventuele alternatieven daarvoor. Ook wordt in een MER ingegaan op mogelijke maatregelen om negatieve effecten op de omgeving te verminderen en/of te compenseren.

De m.e.r. is geen doel op zich, maar vindt altijd plaats ten behoeve van het vaststellen van een plan of het nemen van een concreet besluit. In het geval van de Locatie Valkenburg is het MER bedoeld om de besluitvorming over een of meer bestemmingsplannen te ondersteunen.

In hoofdstuk twee wordt nader ingegaan wat deze m.e.r.-procedure inhoud en wat de relatie met de op te stellen bestemmingsplannen is.

2 Juridisch Instrumentarium: m.e.r. en verbrede reikwijdte

2.1 Een flexibel en kaderstellend MER voor Locatie Valkenburg

De (her)ontwikkeling van Locatie Valkenburg gaat uit van een organisch te ontwikkelen plan, dat over langere tijd gerealiseerd wordt. Flexibiliteit is hierbij wenselijk en noodzakelijk, omdat de wereld van morgen (en overmorgen) lastig te voorspellen is. Natuurlijk zijn er wel diverse kaders waarbinnen deze flexibiliteit mogelijk is. De reeds genoemde beleidskaders geven hier invulling aan, maar ook vanuit het MER worden deze kaders gegeven. Dit bijvoorbeeld vanuit een of meerdere ruimtelijke en milieuthema's.

Er wordt dus een MER opgesteld, dat van de gewenste flexibiliteit uitgaat en hierbij de juiste kaders in de vorm van randvoorwaarden en spelregels onderzoekt. Ook worden diverse scenario's onderzocht, bijvoorbeeld of Unmanned Valley te combineren is met woningbouw en in hoeverre herontwikkeling van de Barakken mogelijk is. Het maken van zo'n MER is mogelijk doordat Locatie Valkenburg opgenomen is in de Crisis- en Herstelwet, waardoor vooruitlopend op de Omgevingswet al diverse instrumenten van deze nieuwe wet gebruikt mogen worden. Hierover in paragraaf 2.2 meer.

Randvoorwaarden en spelregels als kader voor de (her)ontwikkeling van Locatie Valkenburg

Uit het MER volgen randvoorwaarden en spelregels voor de (her)ontwikkeling van Locatie Valkenburg. Randvoorwaarden zijn er bijvoorbeeld om bepaalde waarden, zoals waardevolle natuur of cultuurhistorie te beschermen. De spelregels geven mogelijkheden om hier, binnen bepaalde kaders, later een nadere invulling aan te geven. Bijvoorbeeld als over een gedeelte van een gebied een hinderzone ligt. Dan is ontwikkeling binnen deze hinderzone wel mogelijk, maar alleen als er of bepaalde maatregelen aan woningen getroffen worden of als er maatregelen bij de bron getroffen worden.

Uitgaan van ontwikkelvlekken

Vanwege het organische karakter van Locatie Valkenburg is niet bekend waar de woningen of andere functies exact gesitueerd worden. Wel zijn deelgebieden met een specifieke context bekend. Daarom wordt in het MER uitgegaan van 'ontwikkelvlekken' waar zich woningen of andere functies kunnen vestigen. Vervolgens blijkt uit het onderzoek van het MER welke randvoorwaarden en/of spelregels gelden voor die specifieke locatie. Dit kunnen bijvoorbeeld eisen zijn aan geluidswerende voorzieningen in een bepaalde zone vlakbij een drukke weg, of de bescherming van een gemeentelijk monument dat zich in of vlakbij deze vlek bevindt.

Een leefomgevingsfoto als basis

In de leefomgevingsfoto zijn de ruimtelijke beperkingen en aandachtsgebieden (bijvoorbeeld een geluid- of geurcontour of een archeologische verwachtingenzone) in kaart gebracht. Aan de verschillende beperkingenzones en aandachtsgebieden zijn spelregels en randvoorwaarden gekoppeld. Deze regels worden opgenomen in de ruimtelijke plannen voor de deelgebieden en zijn daarmee kaderstellend voor de (her)ontwikkeling.

Relatie met de inrichtingsvisie

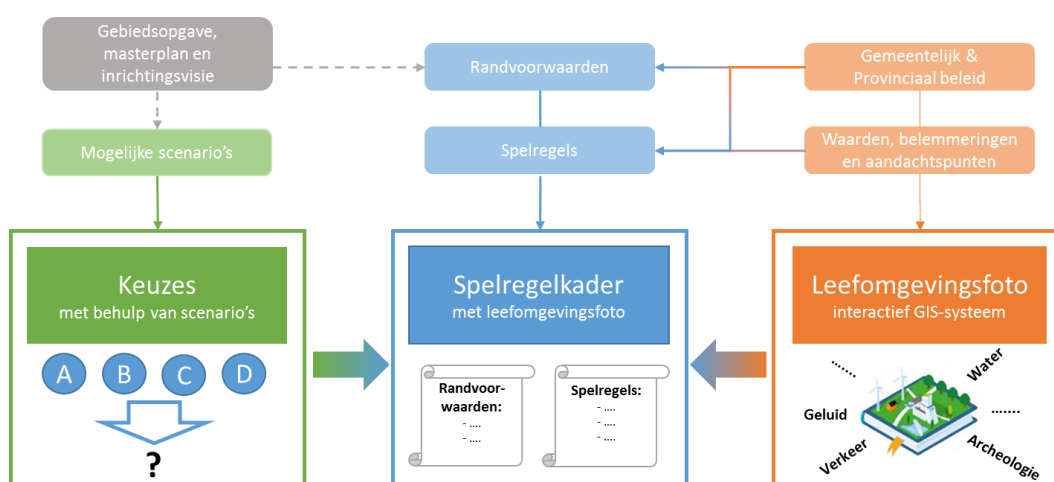
Parallel aan de m.e.r.-procedure wordt een inrichtingsvisie opgesteld. Deze wordt gebruikt ten behoeve van de verdere landschappelijke, groen-blauwe en stednbouwkundige inpassing van de

gebiedsontwikkeling. De inrichtingsvisie draagt bij aan een betere aansluiting op de omliggende gebieden en ontwikkelingen aan de rand van het plangebied.

Scenario's om bepaalde keuzes te kunnen maken

In het gebied zijn meerdere activiteiten voorzien. Sommige van deze activiteiten gaan goed samen, maar van sommige activiteiten is dit nog niet bekend. Ook is de exacte locatie van bepaalde functies nog niet geheel bekend. Hierover dienen dus nog keuzes gemaakt te worden. In het MER worden de diverse keuzemogelijkheden in beeld gebracht in de vorm van scenario's. Twee activiteiten waar dit in ieder geval voor wordt gedaan is de locatie van UMV en de locatie voor 20 hectare hoogwaardig bedrijventerrein. In hoofdstuk vier wordt dit nader toegelicht.

In figuur 2-1 is weergegeven hoe het MER van Valkenburg werkt.

figuur 2-1 Werking van het MER Valkenburg

2.2 Valkenburg mag gebruik maken van de mogelijkheden van de Omgevingswet

2.2.1 Vastleggen in bestemmingsplannen met verbrede reikwijdte

Om de voorgenomen ontwikkelingen op Locatie Valkenburg mogelijk te maken, moeten één of meerdere nieuwe bestemmingsplannen gemaakt worden. Hierin worden de nieuwe functies, zoals wonen, bedrijven en de testlocatie voor UMV mogelijk gemaakt.

Locatie Valkenburg is specifiek opgenomen in de Crisis- en herstelwet. Hierdoor is het mogelijk om alvast – vooruitlopend op de Omgevingswet – gebruik te maken van de nieuwe instrumenten die deze wet biedt. Het bestemmingsplan heet dan een 'bestemmingsplan met verbrede reikwijdte'. Deze bestemmingsplannen beogen uitnodigingsplanologie meer de ruimte te geven en ervaring op te doen met de mogelijkheden die de Omgevingswet gaat bieden. Voor een herontwikkeling, zoals voor Locatie Valkenburg, is een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte een uitstekend instrument. Hiermee kan een grote mate van flexibiliteit hand in hand gaan met rechtszekerheid over wat wel en niet mogelijk is. De traditionele bestemmingsplannen bieden deze flexibiliteit onvoldoende.

In de Crisis- en herstelwet wordt de mogelijkheid geboden vooruit te lopen op de Omgevingswet. De Omgevingswet vormt een grondige herziening van de wetgeving, waarbij onder andere de Wet ruimtelijke ordening en ruim twintig andere wetten opgaan. Binnen de Omgevingswet wordt het omgevingsplan geïntroduceerd als vervanging van het bestemmingsplan. Vanwege de integratie

van ruimtelijke met milieuwetgeving, maakt het omgevingsplan een ruimere regelgeving mogelijk, waarin niet slechts een 'goede ruimtelijke ordening', maar een 'gezonde en veilige fysieke leefomgeving' centraal staat. Om dit mogelijk te maken en een geïntegreerd instrument te bieden, kunnen diverse nieuwe regelingen in het omgevingsplan opgenomen worden.

2.2.2 Instrumenten waar gebruik gemaakt van mag worden

Een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte past beter bij de flexibele (her)ontwikkeling van Locatie Valkenburg die wordt beoogd door de gemeente en het Rijksvastgoedbedrijf. De belangrijkste voordelen van een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte ten opzichte van een traditioneel bestemmingsplan zijn hieronder beschreven. Bij het opstellen van een bestemmingsplan kan worden gekozen welke van deze mogelijkheden worden toegepast.

Langere termijn voor het plan

Er is geen verplichting om aan te tonen dat de in het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte opgenomen ontwikkelingen binnen tien jaar kunnen worden gerealiseerd. Het bestemmingsplan met verbrede reikwijdte kent een looptijd van twintig jaar. Het plan kan worden gezien als een uitnodiging aan initiatiefnemers en ontwikkelaars om de mogelijkheden die de bestemmingsplannen met verbrede reikwijdte bieden te benutten.

Reducering en fasering van de onderzoekskosten

Bij vaststelling van de bestemmingsplannen met verbrede reikwijdte hoeven nog geen volledige milieuonderzoeken uitgevoerd te worden. Dit mag worden uitgesteld naar het moment waarop concrete aanvragen voor omgevingsvergunningen worden gedaan. Dan wordt bij de vergunningverlening datgeen getoetst wat daadwerkelijk gerealiseerd gaat worden in plaats van dat diverse scenario's moeten worden onderzocht. De onderzoekskosten worden hiermee gereduceerd. Voor Locatie Valkenburg wordt vooral fasering aangebracht ten aanzien van het detailniveau. In deze fase wordt op hoofdlijnen (en waar nodig gedetailleerd) onderzoek verricht, om dit waar nodig bij vergunningverlening nader te concretiseren.

Van een goede ruimtelijke ordening naar het belang van de fysieke omgeving

De reikwijdte van de bestemmingsplannen met verbrede reikwijdte wordt verbreed van 'een goede ruimtelijke ordening' tot 'het belang van een goede fysieke leefomgeving'. De bredere reikwijdte maakt het bijvoorbeeld mogelijk om gebiedsspecifieke regels op het gebied van milieu in het plan op te nemen. Dit geeft initiatiefnemers meer vrijheid om met andere oplossingen te komen dan hetgeen nu wordt voorgeschreven.

Bundeling van regels

De bredere reikwijdte leidt ertoe dat ook overige voor de fysieke leefomgeving relevante regelingen, die voorheen zouden zijn opgenomen in zelfstandige verordeningen, kunnen worden geïntegreerd in één omgevingsplan. Een voorbeeld zijn de welstandregels. Initiatiefnemers krijgen daardoor niet te maken met een stapeling van regels die ook nog eens onderling tegenstrijdig kunnen zijn. Dit geeft duidelijkheid en zekerheid voor initiatiefnemers.

Geen exploitatieplan bij vaststelling

Het is niet verplicht om al bij de vaststelling van een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte een exploitatieplan te maken (geen actief grondbeleid). Het is dus nog niet nodig om voor mogelijke programma's financiële middelen vrij te maken en afspraken te maken met particuliere grondeigenaren over het verhalen van gemeentelijke kosten. De verplichting tot het vaststellen van een exploitatieplan en/of het vastleggen van afspraken in anterieure overeenkomsten kan doorschuiven naar de concrete aanvraag van een omgevingsvergunning.

Minder planschade

Het biedt kansen om een bestemming te wijzigen en/of milieucontouren te verkleinen van onbenutte milieuruimte zonder risico op planschade, indien de bouw- en/of gebruiksmogelijkheden drie jaar ongebruikt zijn gebleven.

2.2.3 Samenspel bestemmingsplannen en m.e.r.

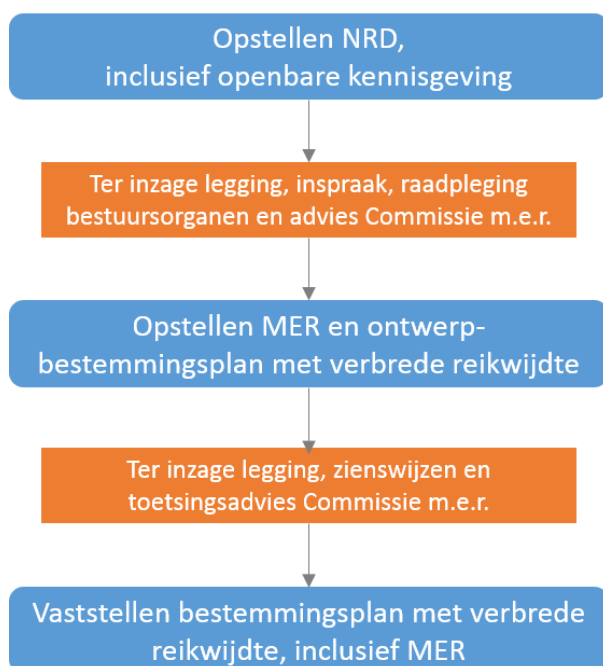
De m.e.r.-procedure voor de Locatie Valkenburg is gekoppeld aan de procedure voor het eerste ruimtelijk besluit dat in het plangebied wordt genomen. Dit zal in dit geval het bestemmingsplan voor de eerste bouwvlek van de woningbouwontwikkeling zijn. Het is ook mogelijk dat voor het gehele plangebied één bestemmingsplan wordt opgesteld. Het is de bevoegdheid van de gemeenteraad om bestemmingsplannen vast te stellen. Het plangebied waar een bestemmingswijziging wordt voorzien ligt op het grondgebied van de gemeente Katwijk. Dat betekent dat de gemeenteraad van Katwijk het bevoegd gezag is in de m.e.r.-procedure.

2.3 De stappen in de m.e.r.-procedure

De m.e.r. kent een aantal verplichte (procedure)stappen. Deze stappen gelden zowel voor m.e.r.-procedures voor plannen als voor m.e.r.-procedures voor projecten/besluiten. In figuur 2-2 zijn de stappen in de m.e.r.-procedure voor de Locatie Valkenburg weergegeven. Per stap is ook aangegeven welke partijen in ieder geval betrokken moeten worden. Het voortraject van een m.e.r.-procedure is door de wetgever grotendeels vormvrij gelaten. Verplichte stappen zijn een openbare kennisgeving waarin vermeld staat wat het voornemen van het plan betreft, waar en hoe lang informatie (in dit geval de notitie Reikwijdte en Detailniveau) ter inzage ligt en hoe een ieder op dit stuk een zienswijze kan indienen.

In het voortraject van de m.e.r.-procedure is een advies van de Commissie m.e.r. niet verplicht. Van de mogelijkheid tot adviesaanvraag wordt in dit geval echter wel gebruik gemaakt¹. Daarnaast moeten in het voortraject enkele wettelijke adviseurs en bestuursorganen betrokken worden.

¹ Reeds in 2013 heeft de Commissie voor de m.e.r. advies uitgebracht over de reikwijdte en het detailniveau van een MER voor de Locatie Valkenburg. Mede onder invloed van de economische crisis is de planvorming voor de locatie vertraagd en het betreffende MER niet opgesteld. Aangezien de inzichten over de ontwikkeling van het gebied inmiddels ten dele zijn gewijzigd, o.a. de mogelijke komst van de UMV, is thans sprake van een geactualiseerde Notitie Reikwijdte en Detailniveau en wordt de Commissie voor de m.e.r. gevraagd haar advies te actualiseren.

figuur 2-2 stappen in de m.e.r.-procedure

Naast deze formele, verplichte procedure is een participatietraject voorzien, waarin de relevante bestuursorganen en omwonenden wensen en ideeën kunnen inbrengen over de gewenste ontwikkeling van het gebied. Voor de bestuursorganen betreft dit een voortzetting van het bestaande bestuurlijk coördinatie-overleg (BCO). Naast het BCO is er ook overleg met de betrokken partijen in de directe omgeving, in het bijzonder provincie Zuid-Holland, gemeente Wassenaar en het Rijksvastgoedbedrijf. Voor omwonenden worden separate bijeenkomst(en) georganiseerd.

2.4 Initiatiefnemer en bevoegd gezag

Initiatiefnemer

Een initiatiefnemer is een particulier of overheidsorganisatie die het voornemen heeft een activiteit te ondernemen. In het plangebied spelen meerdere initiatieven en is er sprake van een gebiedsopgave. In de m.e.r.-procedure voor Locatie Valkenburg treedt daarom als initiatiefnemer het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Katwijk op.

Bevoegd gezag

Onder het bevoegd gezag wordt het bestuursorgaan verstaan dat bevoegd is om over het voornemen van de initiatiefnemer een besluit te nemen. Voor het bevoegd gezag bestaat het belangrijkste besluit uit het vaststellen van het bestemmingsplan. In deze m.e.r.-procedure is de gemeenteraad van Katwijk het bevoegd gezag.

Passende scheiding van functies

Op grond van artikel 7:28a Wet milieubeheer zorgt het bevoegd gezag voor een passende scheiding tussen conflicterende functies bij de ambtelijke voorbereiding van het besluit indien het bevoegd gezag zelf de activiteit wil ondernemen waarvoor een milieueffectrapport moet worden gemaakt. In de Wet milieubeheer wordt niet voorgeschreven op welke wijze de passende scheiding moet plaatsvinden. Wel is er een aantal voorwaarden waar aan voldaan moet worden:

- de taken van bevoegd gezag voor m.e.r. en initiatiefnemer van het project moeten minimaal bij verschillende personen/functies belegd zijn;
- deze scheiding moet in een beschrijving van procedures en werkprocessen worden vastgelegd;
- de beschrijving van procedures en werkprocessen moeten publiek beschikbaar zijn voor de start van de m.e.r.-procedure;
- deze werkprocessen en procedures moeten worden nageleefd.

Voor dit MER worden de ambtelijke taken van bevoegd gezag voor m.e.r. uitgevoerd door medewerkers van de afdeling Ruimte & Veiligheid, team Vergunningen/Veiligheid van de gemeente Katwijk en de taken van de initiatiefnemer door medewerkers van de afdeling Projecten en de afdeling Ruimte & Veiligheid, team Ruimte van de gemeente Katwijk.

2.5 Zienswijzen indienen op deze notitie Reikwijdte en Detailniveau

Deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau wordt zes weken ter inzage gelegd. In deze periode is het voor eenieder mogelijk om schriftelijk een zienswijze in te dienen. In uw zienswijze kunt u bijvoorbeeld aangeven wat u in het MER onderzocht wilt hebben en of u vragen/opmerkingen heeft over de onderzoeksmethodiek.

Schriftelijke zienswijzen op deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau kunnen gericht worden aan:

Gemeente Katwijk Zienswijze NRD Locatie Valkenburg t.a.v. J.C. Niemeijer Postbus 589 2220 AN Katwijk
--

De zienswijzen worden door de Commissie voor de milieueffectrapportage betrokken bij de advisering aan de gemeente over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Door de gemeente wordt ook een Nota van Antwoord opgesteld, waarbij alle binnengekomen zienswijzen beantwoord worden. Katwijk gebruikt de ingekomen zienswijzen, de eventuele adviezen van de bestuursorganen en het advies van de Commissie voor de m.e.r. bij het opstellen van het MER.

3 Referentiesituatie en toekomstige activiteiten

3.1 Het plan- en studiegebied

Het plangebied ligt ten zuiden van de Tjalmaweg, geheel binnen de gemeente Katwijk. Het ruimtelijk besluit waaraan het MER gekoppeld is, heeft daarom uitsluitend betrekking op Katwijks grondgebied. De begrenzing van het plangebied is opgenomen in figuur 1-2.

Het bestaat uit:

- Voormalige Marinevliegkamp Valkenburg,
- Glastuinbouwgebied De Woerd,
- De Mient Kooltuin,
- De Barakken langs de Wassenaarseweg,
- De Tjalmastrook.

Het studiegebied voor de m.e.r. bestaat uit het gehele gebied waar effecten van de voorgenomen ontwikkelingen ontstaan. Verkeerseffecten kunnen bijvoorbeeld ver reiken. De ontwikkeling van het plangebied wordt bovendien gezien in samenhang met de omliggende gebieden.

3.2 Referentiesituatie

In een milieueffectrapport wordt onderzocht wat de milieueffecten van een voorgenomen ontwikkeling zijn ten opzichte van de referentiesituatie. De referentiesituatie is de situatie die ontstaat wanneer de Locatie Valkenburg niet tot ontwikkeling komt. Deze situatie bestaat uit de huidige situatie aangevuld met (de effecten van) autonome ontwikkelingen. Daarbij gaat het om ontwikkelingen in en rond het plangebied waarover al besluiten zijn genomen of waarover binnenkort besluiten worden genomen. Ook ontwikkelingen waarop de initiatiefnemer en het bevoegd gezag redelijkerwijs geen invloed op kunnen uitoefenen, zoals de autonome groei van het wegverkeer, (de gevolgen van) klimaatverandering en het schoner worden van het autopark worden meegenomen in de autonome ontwikkeling.

Als referentiejaar voor de ontwikkeling van Locatie Valkenburg wordt 2035 gehanteerd².

Autonome ontwikkelingen

Binnen het plangebied is de verbreding van de Tjalmaweg (aanleg Rijnlandroute) de belangrijkste autonome ontwikkeling. Er vinden geen autonome investeringen plaats in de Mient Kooltuin. De Woerd is in de ISG nog steeds aangewezen als glastuinbouwgebied, het gebied maakt echter ook deel uit van het plangebied. Het is aannemelijk dat het op termijn deel uit gaat maken van de ontwikkeling. Hiervoor is nog wel afstemming met de regio nodig.

Een belangrijke ontwikkeling in en in de omgeving van het plangebied is de aanleg van de RijnlandRoute, de verbinding tussen de A4 en de A44 en – in het verlengde daarvan, gedeeltelijk binnen het plangebied – de verbreding van de Tjalmaweg naar Katwijk. De verbinding zorgt voor een betere oostwestverbinding en een betere ontsluiting van de Leidse regio. Bij het inpassingsplan voor de RijnlandRoute is rekening gehouden met de (her)ontwikkeling van Locatie

² Diverse rekenmodellen hanteren 2030 als planjaar, waar nodig zal dit aangevuld worden met een kwalitatieve doorkijk naar 2035.

Valkenburg. Er worden twee aansluitingen met de Locatie Valkenburg aangebracht. De oplevering van de verbreding van de Tjalmaweg is voorzien in 2021.

Een andere ontwikkeling op het gebied van verkeer is de realisatie van het Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV)-net Zuid-Holland Noord. Het HOV-net Zuid-Holland Noord is bedoeld om het openbaar vervoernetwerk te verbeteren, door aanpassingen aan bestaande verbindingen. Het tracé tussen Leiden en Katwijk zal naar verwachting over de Tjalmaweg gaan lopen.

Naast ontwikkelingen op het gebied van verkeer zijn er ook autonome ontwikkelingen op het gebied van wonen, werken en recreëren. In het MER zullen deze ontwikkelingen nauwkeurig in beeld worden gebracht en waar nodig worden meegenomen in de referentiesituatie.

3.3 Activiteiten op Locatie Valkenburg

Zoals in paragraaf 1.3 is beschreven bestaat de voorgenomen ontwikkeling uit verschillende activiteiten. In deze paragraaf worden deze nader beschreven. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de te onderzoeken varianten.

Woningbouw

De 5.000 woningen die op Locatie Valkenburg gerealiseerd gaan worden, zijn in het Masterplan verspreid over de verschillende deelgebieden. De begrenzingen van de woongebieden liggen echter niet exact vast. Door de ontwikkeling van het Marinevliegkamp en de omliggende deelgebieden als één gebiedsopgave op te pakken, wordt de exacte begrenzing en programmering van deelgebieden nu flexibeler ingestoken. Er wordt minder van een blauwdruk uitgegaan van gefaseerde, flexibele gebiedsontwikkeling. Dit betekent voor de m.e.r. dat het minder gaat over de exacte invulling van een 'woonvlek', maar meer om onder welke randvoorwaarden en spelregels dit hier mogelijk is of welke eisen dat stelt aan de omgeving rondom een woongebied. Hierbij wordt ook voldoende aandacht besteed aan de integraliteit en dus ook op de ruimtelijke kwaliteit van de gebiedsontwikkeling

Dit betekent dat de exacte dichtheden, locatie van voorzieningen en mate van functiemenging worden nog niet geheel vastliggen. Wel geldt dat het Masterplan de inspiratiebron is voor de aanwezige kwaliteiten en ook de samenhang tussen de gebieden. Immers op basis van het Masterplan zijn verkenningen uitgevoerd naar de gewenste kwaliteit van het gebied en de te volgen ontwikkelstrategie. Daaruit is naar voren gekomen dat het aanbod aan gevarieerde en contrastrijke woonmilieus één van de belangrijkste kwaliteitsaspecten voor de ontwikkeling van Locatie Valkenburg is. Tegen die achtergrond zijn de volgende uitgangspunten relevant voor het woningbouwprogramma:

- 500 woningen in het topmilieu, waarvan minimaal 200 geclusterd in één woonmilieu met een maximale dichtheid van 11 woningen per hectare³
- een centrumgebied met ca. 1200 woningen in een dichtheid van 43 tot 48 woningen per hectare
- voor de resterende woningen het principe van 4 tot 6 verschillende identiteiten
- het maximum van 5.000 woningen
- 25 tot 28% gestapelde bouw
- 25% sociale sector

³ Waarbij ook de voorwaarden gesteld in de Nota ruimte en mobiliteit van de provincie Zuid-Holland van toepassing zijn.

Locatie Valkenburg wordt een onderscheidend en op de toekomst gericht gebied met innovatieve bouwtechnieken en duurzaamheidprincipes, gecombineerd met de Hollandse traditie, die zich kenmerkt door het optimaal benutten van landschapskwaliteiten en het inzetten van water. Hiermee biedt de locatie de mogelijkheid om onderscheidende woonmilieus aan te bieden ten opzichte van het huidige aanbod in de omgeving.

Werkpark

Aan weerszijden van de Tjalmaweg is in het Masterplan een reservering voor 20 hectare werkpark opgenomen. Met het beoogde werkpark wordt ruimte gecreëerd voor hoogwaardige bedrijvigheid en voorzieningen. In lijn met de aanpak van de ontwikkeling als gebiedsopgave wordt deze ontwikkeling nog steeds beoogd, maar niet langer aan een op voorhand bepaalde locatie gekoppeld. In de m.e.r. wordt onderzocht waar dit oppervlak aan werkpark binnen het plangebied een plek kan krijgen en onder welke randvoorwaarden.

Unmanned valley

De ontwikkeling van een testlocatie voor onbemande voertuigen in of nabij het plangebied is een initiatief van verschillende partijen, waaronder het Rijksvastgoedbedrijf en de gemeente Katwijk. Unmanned Valley is een vanuit de gemeente Katwijk beleidsmatig gewenste invulling van de hoogwaardige werkgelegenheid. Voor deze testlocatie is naar verwachting een ruimte van minimaal 500 x 500 m en maximaal 500 x 1000 m nodig. De kern van de testlocatie bestaat uit aaneengesloten grasland, met daaromheen een schil van min of meer open landschap. Naast het veld is een box van 100 bij 100 meter gewenst. In deze box, die wel afgesloten is voor publiek, kan worden geëxperimenteerd met drones. Naast bedrijfsmatig gebruik van het UMV wordt ook recreatief medegebruik verwacht.

Voorzieningen en recreatie

Een woongebied met een bepaalde omvang heeft diverse voorzieningen nodig. Belangrijk uitgangspunt is dat de commerciële voorzieningen niet concurrerend mogen zijn met de voorzieningen in de huidige kernen van Katwijk en Valkenburg. Locatie Valkenburg wordt een nieuwe kern van Katwijk. Hiertoe zullen in het woongebied de benodigde (commerciële) voorzieningen worden gerealiseerd. Daarnaast zullen o.a. in de Mient Kooltuin meer recreatieve voorzieningen landen.

Volgend op het planMER voor het Integraal Structuurplan Nieuw Valkenburg is nader onderzoek gedaan naar de recreatiedruk op de duinen, het Natura2000-gebied en gekeken naar de bijdrage die de Mient Kooltuin kan leveren aan het verlagen van de recreatiedruk. Verschillende maatregelen in de Mient Kooltuin zijn voorzien om de recreatiedruk op te vangen. De voorgestelde zonering van intensievere naar extensievere recreatie (vanaf Valkenburg naar het westen) is belangrijk voor de bescherming van de duinen, die als Natura2000-gebied zijn aangewezen. Meer in het algemeen zal bij de verdere planvorming en in het MER worden gekeken naar de bijdrage van groen en water in het plangebied (in de Mient Kooltuin en in de afzonderlijke buurten) en in de omgeving (de groene zone tussen het plangebied en Wassenaar en het Valkenburgse Meer) om de recreatiedruk op te vangen.

Overigens wordt de Mient Kooltuin niet alleen ingezet om de recreatiedruk van de nieuwe woonwijk op te vangen, maar ook om de benodigde (maatschappelijke) voorzieningen, zoals b.v. een begraafplaats en/of sportvelden toe te voegen.

Groen en water

De grote groen- en waterstructuren worden in de op te stellen bestemmingsplannen op hoofdlijnen vastgelegd. Voldoende waterbergingsmogelijkheden en groenvoorzieningen,

waaronder het behoud van het Bunkerbos, zijn hierin betrokken. Zo is in het plangebied exclusief de Mient Kooltuin voorzien in ca. 30 ha oppervlaktewater om te kunnen voldoen aan de normen voor wateroverlast (NBW-toetsing).

Infrastructuur

De ontsluiting van Locatie Valkenburg zal voornamelijk via de Tjalmaweg (N206) verlopen. In de plannen voor de Rijnlandroute zijn twee aansluitingen op locatie Valkenburg voorzien. Uit eerder onderzoek is naar voren gekomen dat een hoefijzervormige verkeersstructuur het beste past bij het plangebied. Het beoogde hoefijzer steekt vanaf de aansluitingen op de Tjalmaweg het plangebied in. Met de verdere uitwerking van de plannen wordt een passende hoofdinfrastructuur ontworpen.

Overige initiatieven

In en om het plangebied spelen kleinschalige woningbouw en recreatieve ontwikkelingen van derden. In de m.e.r. wordt onderzocht op welke wijze deze ontwikkelingen in te passen zijn in het plangebied. Zo worden bijvoorbeeld de mogelijkheden onderzocht voor de transformatie van de Barakken om extensief wonen, werken en recreëren te huisvesten.

3.4 Raakvlakprojecten

Nabij het plangebied is sprake van enkele projecten die naar verwachting gedurende de planperiode (verder) tot realisatie gaan komen. Vanwege de (mogelijke) raakvlakken en wederzijdse beïnvloeding is het van belang om deze projecten in samenhang met de gebiedsopgave te zien. De belangrijkste raakvlakprojecten rondom het plangebied zijn:

- De versterking van de groene zone met daarin een ecologische verbinding tussen Wassenaar en Locatie Valkenburg.
- De realisatie van windturbines ten zuidoosten van het Valkenburgse Meer.
- De doorontwikkeling van het Valkenburgse Meer tot recreatief gebied.

De potentiële raakvlakken van deze projecten met de ontwikkeling van Locatie Valkenburg worden in het MER in beeld gebracht.

4 Onderzoek naar scenario's, randvoorwaarden en spelregels

In het vorige hoofdstuk zijn de voorgenomen activiteiten geschetst. In dit hoofdstuk wordt beschreven welke mogelijke opties (scenario's) er voor deze voorgenomen activiteiten zijn. In het MER worden de randvoorwaarden en spelregels voor ontwikkeling onderzocht. Deze werkwijze is bij uitstek geschikt voor organische en/of gefaseerde ontwikkeling, omdat rekening gehouden wordt met toekomstige onzekerheden en nieuwe initiatieven.

In de m.e.r. worden de keuzes met bijbehorende randvoorwaarden en spelregels inzichtelijk gemaakt, die passen bij de gebiedsopgave voor Locatie Valkenburg. Over de locatie voor woningbouw hoeven geen ingrijpende keuzes meer te worden genomen. Zoals aangegeven vormt het Masterplan hiervoor de basis en inspiratiebron. Met behulp van het MER kunnen over de inpassing van de overige activiteiten binnen het gebied en in relatie tot elkaar de nog benodigde keuzes worden ondersteund. Als bepaalde combinatie of mening van functies niet goed mogelijk blijkt te zijn, vallen deze 'scenario's' af. Bij het onderzoek naar inpassing en mengbaarheid van functies speelt uiteraard ook de aanwezigheid van bestaande functies, bebouwing en infrastructuur. Tevens zal vigerend beleid bij toekomstige keuzes worden betrokken.

4.1 Onderzoek naar mogelijkheden woningbouw binnen deelvlekken

Het plangebied bestaat uit een aantal deelvlekken. Voor de invulling van deze deelvlekken wordt in het Masterplan Locatie Valkenburg een verdeling van de woningbouwopgave geschetst. Ook de locatie van het werkpark, aan weerszijden van de Tjalmaweg, is in het Masterplan opgenomen. In deze NRD is beschreven dat het Masterplan richtinggevend wordt gebruikt voor de m.e.r. en niet als exacte blauwdruk. Hetzelfde geldt voor de toewijzing van programma's aan de deelvlekken. Ter illustratie is in de volgende figuur de realisatie, zoals opgenomen in het Masterplan, weergegeven.

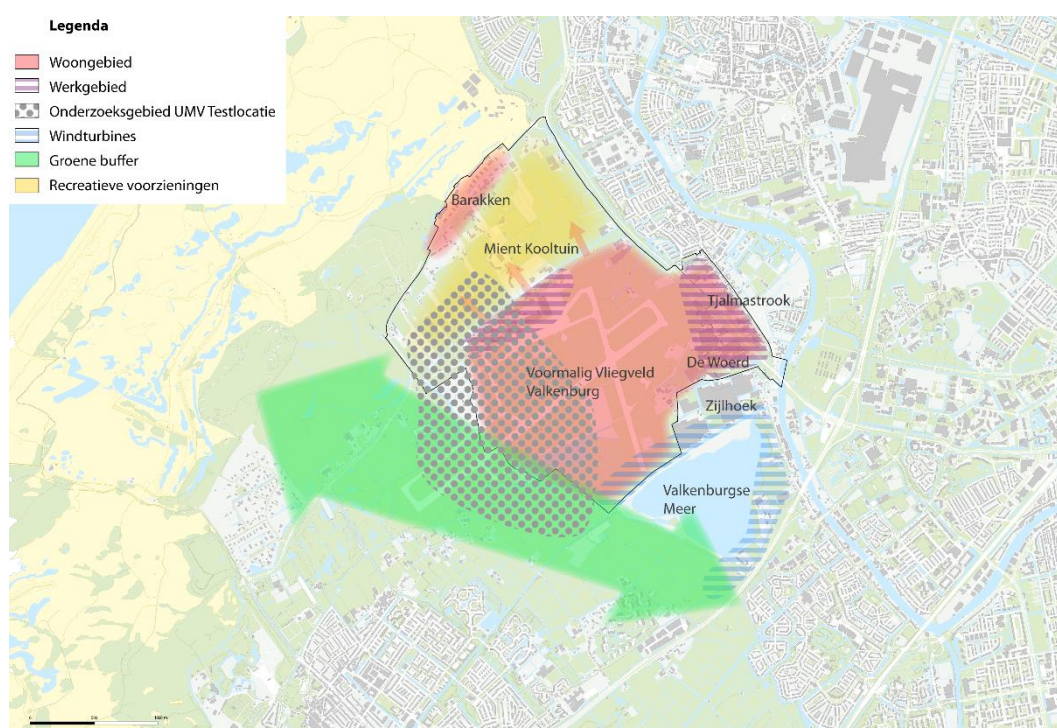
figuur 4-1 Voorbeeld van uitwerking (Masterplan, 2012)

Voor de woningbouwopgave, inclusief lokale voorzieningen (scholen, winkels, etc.) geldt dat in grote lijnen het Masterplan wel leidend is qua locatie, maar dat de exacte aantallen en mate van

menging met andere functies nog niet geheel vastliggen. Dit past ook bij de gefaseerde en organische ontwikkeling van het gebied. In de volgende figuur is het gebied waar woningbouw geprojecteerd is, weergegeven.

Als hypothese voor het MER wordt wel uitgegaan van de aantallen woningen per deelgebied conform het Masterplan. Ten behoeve van de organische ontwikkeling van Locatie Valkenburg wordt in het MER onderzocht welke randvoorwaarden en spelregels gesteld moeten worden, om hier 5.000 woningen te realiseren, met behoud van de beoogde kwaliteit van de nieuwe kern.

Ook wordt onderzocht in hoeverre deze woningbouw met andere functies mengbaar is. Deze andere functies en bijbehorende mogelijke locaties staan ook in figuur 4-2. In de volgende paragrafen wordt daar nader op ingegaan.

figuur 4-2 "Vlekken" waar één of meerdere functies mogelijk zijn (indicatief)

4.2 Scenario's voor Unmanned Valley (UMV)

De ontwikkeling van Unmanned Valley is een wenselijke ontwikkeling op Locatie Valkenburg. De vraag is met welke specifieke randvoorwaarden rekening moet worden gehouden om en nabij woningbouw en natuur. In het MER worden diverse scenario's onderzocht voor UMV. Deze scenario's gaan uit van diverse locaties (zie figuur 4-2) en diverse groottes van UMV.

In het MER wordt onderzocht wat de potentiële milieueffecten van UMV zijn en onder welke voorwaarden de testlocatie in te passen is:

- Binnen woongebied
- Aan de rand van het woongebied
- Op afstand van het woongebied en de groene buffer

- In de groene buffer⁴

De testlocatie van UMV is begrensd, maar niet noodzakelijkerwijs afgesloten. Onderzocht zal worden of en onder welke voorwaarden gedeeld gebruik buiten de testuren mogelijk is, bijvoorbeeld als park of als evenemententerrein. In het MER wordt de nodige informatie verzameld om keuzes te maken over de locatie van UMV – zowel waar de testlocatie mogelijk wel kan worden gerealiseerd, als waar dit zeker niet het geval is.

4.3 Scenario's werkpark

Binnen locatie Valkenburg wordt 20 hectare gereserveerd voor de ontwikkeling van een werkpark voor hoogwaardige werkgelegenheid. Voor het werkpark zijn twee mogelijke locaties geïdentificeerd, namelijk het Hangaargebied en de zone aan weerszijden van de Tjalmaweg. In het MER wordt onderzocht onder welke voorwaarden het werkpark op deze locaties gerealiseerd kan worden. Het is ook mogelijk dat de 20 hectare wordt verspreid over meerdere locaties. Ook is het niet ondenkbaar dat ruimte voor hoogwaardige werkgelegenheid kan worden gerealiseerd nabij UMV.

4.4 Overige scenario's en onderzoeksvragen

Op Locatie Valkenburg zijn naast de woningbouw, voorzieningen, UMV en werkpark nog diverse andere ontwikkelingen voorzien die onderzocht worden in het MER. Dit betreft onder andere de ontwikkeling van de Mient Kooltuin en de kleinschalige transformatie van de Barakken. Omdat sprake is van organische gebiedsontwikkeling speelt ook de vraag hoe omgegaan kan worden met overige initiatieven van derden.

Mient Kooltuin

Met de woningbouw op Locatie Valkenburg ontstaat een behoefte aan voorzieningen voor sport en recreatie. Om hieraan te voldoen en te voorkomen dat een grotere recreatieve druk ontstaat op het duingebied kunnen deze voorzieningen een plek krijgen in de Mient Kooltuin. In het MER wordt het effect van deze voorzieningen op de omgeving onderzocht. De mogelijkheid om op kleine schaal woningbouw toe te voegen in de Mient Kooltuin wordt eveneens onderzocht.

Kleinschalige transformatie van de barakken

De invulling van de Barakken is nog onduidelijk, mogelijk kunnen daar ook woningen gerealiseerd worden. Ook is er sprake van diverse initiatieven voor extensieve recreatie en (kleinschalige) bedrijvigheid.

Overige ontwikkelingen

Tenslotte wordt in het MER aandacht besteed aan de inpassing van overige initiatieven van derden. Onderzocht wordt welke randvoorwaarden gelden, zodat initiatieven een plek kunnen krijgen binnen het kader van organische ontwikkeling van Locatie Valkenburg. Onder deze ontwikkelingen vallen bijvoorbeeld (kleinschalige) recreatieve ontwikkelingen in de Mient Kooltuin, evt. gekoppeld aan de Barakken, recreatieve ontwikkelingen in de groene zone, het initiatief om het Smalspoormuseum door te trekken richting de Duinen en mogelijk dubbelgebruik van de testlocatie voor recreatief gebruik, maar ook door zweefvliegers en modelvliegers.

⁴ Ten zuiden van het plangebied is gemeente Wassenaar bevoegd gezag. Beleid (onder andere de structuurvisie) en het bestemmingsplan Landelijk gebied van de gemeente Wassenaar zijn hier van toepassing.

5 Beoordelingskader voor het MER

5.1 Wijze van beoordelen

In het MER worden de effecten, waar mogelijk, kwantitatief onderzocht. Dit betreft in ieder geval de thema's verkeer, geluid, luchtkwaliteit en natuur (voor het aspect stikstofdepositie). Bij andere aspecten kan naar verwachting worden volstaan met een kwalitatieve (beschrijvende) effectbepaling op basis van onderzoek of expert judgement.

Bij de effectbeschrijving worden zowel tijdelijke als permanente effecten in beeld gebracht. Vanwege het organische karakter van de ontwikkeling van Locatie Valkenburg zijn deze effecten niet los van elkaar te beschouwen. Wel wordt separaat aandacht besteed aan mogelijke randvoorwaarden om hinder tijdens de aanleg te voorkomen. Waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van reeds aanwezige informatie. Daar waar informatie ontbreekt zal aanvullend onderzoek worden uitgevoerd.

Onzekerheden UMV en overige initiatieven

Bij de beoordeling van UMV speelt mee dat het gebruik van het terrein nog niet uitgekristalliseerd is. De impact van nieuwe technologie heeft een belangrijke rol in de mate van hinder die wordt veroorzaakt door UMV. Deze onzekerheden worden onderkend in het onderzoek naar de inpasbaarheid van de testlocatie.

Ook voor de overige initiatieven geldt, dat nu nog niet geheel bekend is wat de ruimtelijke en milieueffecten zullen zijn. Door de wijze van onderzoek naar scenario's en randvoorwaarden wordt hiermee rekening gehouden.

5.2 Thema's waarop onderzoek plaatsvindt

De beschrijving en de beoordeling van de effecten van de voorgenomen ontwikkelingen in het MER vindt plaats aan de hand van een aantal criteria voor uiteenlopende (milieu)aspecten. Het totaal aan aspecten en criteria vormt het beoordelingskader. In tabel 2 is een voorlopig beoordelingskader weergegeven. Dit beoordelingskader vormt de basis voor de diverse onderzoeken die verricht zullen worden.

Van de omgevingsaspecten wordt voor zover relevant in beeld gebracht:

- wat de effecten van de ontwikkeling zijn op bestaande functies en waarden, en
- welke randvoorwaarden aan de ontwikkeling worden gesteld aan de ontwikkelingen vanwege bestaande functies en waarden.

De beoordeling wordt uitgevoerd aan de hand van een vergelijking van de referentiesituatie met de toekomstige situatie – met inbegrip van de verschillende scenario's. De effecten die afhankelijk zijn van de programmering en bijbehorende verkeersgeneratie worden kwantitatief onderbouwd. Dit zijn bijvoorbeeld bereikbaarheid, wegverkeerslawaaï, luchtkwaliteit en stikstofdepositie. Afhankelijk van deze onderzoeken dienen keuzes gemaakt te worden over welk leefbaarheidsklimaat (hoeveel geluid is acceptabel), welke verkeersstructuur, etc. wenselijk is voor de ontwikkeling van Locatie Valkenburg.

Bij diverse andere aspecten gaat het vooral om bestaande aanwezige waarden die mogelijk worden aangetast of in sommige gevallen worden versterkt. Dit geldt bijvoorbeeld voor thema's als

cultuurhistorie, landschap, externe veiligheid en natuur (soorten en gebieden). Voor deze thema's worden randvoorwaarden gegeven om deze waarden te beschermen of juist te versterken.

Tot slot zijn er thema's die sterk afhangen van de inrichting van het plangebied en/of de inpassing van verschillende nieuwe functies in relatie tot elkaar. Dit geldt bijvoorbeeld voor ruimtelijke kwaliteit, maar ook voor duurzaamheid en bijvoorbeeld de omgang met lichthinder (bij sportvelden). Hiervoor kunnen in het MER randvoorwaarden en spelregels gegeven worden voor een (latere) verdere uitwerking. Hier is ook een duidelijke samenhang met een landschapvisie, duurzaamheidsplan, etc. waarin dit nader is/wordt uitgewerkt.

In de onderstaande tabel zijn de thema's en diverse aspecten benoemd. In de passages daarna zijn deze thema's en de wijze van onderzoek nader toegelicht.

Thema	Aspect
Verkeer	Bereikbaarheid voor wegverkeer
	Gebruik OV en fiets
	Verkeersveiligheid
Geluid	Wegverkeerslawaaï
	Geluid UMV
Hinder door bedrijven	Milieuzonering
Luchtkwaliteit	Stikstofdioxide (NO ₂)
	Fijn stof (PM ₁₀ en PM _{2,5})
Externe veiligheid	Plaatsgebonden risico
	Groepsrisico
	Zelfredzaamheid
	Bereikbaarheid hulpdiensten
Bodem en water	Bodemkwaliteit
	Grondwater (o.a. grondwaterbeschermingsgebied)
	Oppervlaktewaterkwantiteit
	Oppervlaktewaterkwaliteit
	Waterkeringen
	Ecologische kwaliteit
Natuur	Gebiedsbescherming (Natura2000 en NNN)
	Stikstofdepositie
	Soortenbescherming
	Groen in de wijk
Landschap, cultuurhistorie en archeologie	Landschappelijke structuur
	Cultuurhistorische waarden
	Archeologisch erfgoed
Hinder	Lichthinder
	Hinder tijdens aanleg
Duurzaamheid	CO ₂ -emissie
	Energiegebruik
	Materiaal-/grondstoffengebruik
Ruimtelijke kwaliteit	Belevingswaarde van het gebied
	Gebruikswaarde van het gebied
	Toekomstwaarde van het gebied

	Recreatieve kwaliteit
Gezondheid	Milieu-invloeden (o.b.v. beoordeling geluid, hinder door bedrijven, luchtkwaliteit, externe veiligheid en hinder tijdens aanleg)
	Ruimtelijke invloeden (o.a. invloed van inrichting op beweging)

Verkeer

In het verkeersonderzoek wordt ingegaan op de impact van Valkenburg op de aanwezige wegen (zoals de Rijnlandroute). In het onderzoek wordt gekeken naar de bijdrage op de doorstroming en op de verkeersveiligheid. In het plangebied zelf wordt ook gekeken naar de verkeerstromen en –structuur in het plangebied. Hierbij wordt ook de mogelijkheid om de modal split voor Locatie Valkenburg te verbeteren onderzocht. Er worden twee scenario's opgesteld: hoge verkeersproductie (op basis van bedrijvigheid met meer vervoersbewegingen) en een normale verkeersproductie door Locatie Valkenburg. Qua interne ontsluiting wordt de verkeersstructuur in het plangebied conform het Masterplan gehanteerd.

Geluid

Bij Locatie Valkenburg is wegverkeer de enige relevante geluidsbron. Er zijn geen spoorwegen, luchthaven of gezondeerde industrieterreinen nabij gelegen. Van de omliggende wegen én de wegen (de 50 km/uur wegen) in het plangebied wordt de geluidbelasting bepaald en beschouwd wat de geluidswaarden op de diverse vlekken is. Er wordt niet gekeken naar aantallen gehinderden, omdat het aantal woningen in de woonvlekken nog indicatief is en de exacte situering van de woningen nog niet bekend is. Er wordt dus gewerkt met vrije veldcontouren in het plangebied en op basis hiervan gekeken welke (geluid)kwaliteit haalbaar en wenselijk is (met bijbehorende randvoorwaarden en spelregels).

Voor UMV wordt op basis van kentallen, literatuuronderzoek en huidige aanvragen een inschatting gemaakt van het geluidsniveau. Op basis hiervan wordt ook hier gekeken tot waar de geluidscontouren reiken van de diverse varianten voor UMV.

Hinder door bedrijven

Van de aanwezige bedrijven wordt door middel van de VNG-brochure Bedrijven en milieuzonering in beeld gebracht welke milieucategorieën en bijbehorende hindercirkels er zijn. Van de nieuwe bedrijvigheid wordt op basis van deze brochure beschouwd in hoeverre en onder welke voorwaarden menging met een woon- of andere gevoelige functie mogelijk en wenselijk is.

Luchtkwaliteit

Voor luchtkwaliteit wordt met modelonderzoek bepaald of de grenswaarden op plekken waar gevoelige functies kunnen komen, worden overschreden. Dit wordt uitgevoerd voor alle relevante luchtverontreinigende stoffen.

Externe veiligheid

Voor de aanwezige wegen en inrichtingen waar met vervoer of opslag van gevaarlijke stoffen plaatsvindt worden de plaatsgebonden risicocontouren en invloedsgebieden opgenomen. Er wordt beschouwd of binnen deze contouren gevoelige bestemmingen zijn geprojecteerd en zo, ja onder welke randvoorwaarden en spelregels dit mogelijk is.

Bodem en water

Voor bodem vindt een historisch onderzoek plaats. Ook wordt hierbij het aspect explosieven behandeld. Voor water worden de aanwezige waterstructuren (bovengronds en ondergronds) in beeld gebracht. Ook wordt een inschatting gemaakt van de watercompensatieopgave en beoogde

waterstructuur in het plangebied. Hier is in het Masterplan en vervolgstudies al het nodige voor uitgewerkt.

Natuur

Voor natuur wordt een globale veldinventarisatie uitgevoerd naar beschermde soorten. Voor de eerst te ontwikkelingen terrein zal dit naar verwachting gedetailleerder gebeuren. Voor de overige gebieden, zal dit pas bij de verdere planuitwerking plaatsvinden. Ook worden de gevoelige gebieden (NNN en Natura 2000) in beeld gebracht, alsmede de impact hierop. In de hiervoor uit te voeren Passende Beoordeling wordt in ieder geval gekeken naar stikstofdepositie (het plan is als prioritair project opgenomen in het PAS), recreatiedruk en de impact van drones op aanwezige soorten.

Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Voor deze thema's worden de aanwezige waarden in beeld gebracht, inclusief de impact van de diverse ontwikkelingen hierop. Er worden voorstellen (in de vorm van randvoorwaarden en spelregels) gedaan om deze waarden te beschermen en te versterken waar dat kan.

Hinder

Bij het thema hinder gaat het enerzijds om de hinder tijdens aanleg. Hier worden algemene aandachtspunten en spelregels voor inzichtelijk gemaakt. Omdat de fasering nog niet bekend is, worden geen gedetailleerde analyses uitgevoerd. Daarnaast wordt gekeken naar het aspect lichthinder, bijvoorbeeld door de sportvelden en hoe dit beperkt kan worden.

Duurzaamheid

Locatie Valkenburg heeft een hoge duurzaamheidsambitie. Deze ambities, die in diverse documenten al is benoemd en uitgewerkt, wordt in het MER beschreven en bekeken welke aanvullingen hier nog op gedaan kunnen worden. Hierbij wordt onder andere gekeken naar CO₂-uitstoot, energiegebruik en materiaal-/grondstoffengebruik.

Ruimtelijke kwaliteit

Op basis van de criteria 'gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde' kan de ruimtelijke kwaliteit van het gebied in de referentiesituatie en bij de ontwikkeling getoetst worden. Hierbij worden ook thema's zoals recreatie en barrièrewerking, meegenomen. Alle aspecten worden kwalitatief beschouwd en er wordt vooral gebruik gemaakt van de analyses uit bestaande (zoals het Masterplan en uitwerkingen of gelijklopende projecten (zoals een landschapsvisie).

Gezondheid

Bij gezondheid gaat het om vooral om het bevorderen van een gezonde levensstijl. Dit kan door beweging te stimuleren, gezonde voeding en een schone en prettige leefomgeving. In het MER wordt de ontwikkeling kwalitatief beschouwd op deze punten en worden hiervoor aanbevelingen gedaan.

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Monitorweg 29
1322 BK ALMERE
Postbus 10044
1301 AA ALMERE
T. 0652038538
E. just.verhoeven@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 2017

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronisch of op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
auteurs.